

De klimaatopgave is groot en daarbij hebben we alle oplossingen nodig

Op 17 maart 2021 zijn de verkiezingen voor de Tweede Kamer. NOVE en VVG hebben de handen ineengeslagen om in aanloop naar deze verkiezingen een aantal publicaties te verzorgen over de rol van gasvormige brandstoffen in de energietransitie (LPG, LNG, CNG en de biovarianten). Om het spits af te bijten spraken Erik de Vries en Thomas Truijens met CDA Tweede Kamerlid Agnes Mulder, nummer 8 op de conceptkandidatenlijst en huidig woordvoerder Energie en Klimaatbeleid.

Erik en Thomas: "In 2050 moeten we klimaatneutraal zijn, maar het ministerie van EZK zegt dat we dan nog steeds dertig tot vijftig procent gas nodig hebben in onze energievoorziening voor de industrie, transport en de verwarming van woningen. We doen dit nu met fossiele gassen, maar in 2050 moet het vrij zijn van broeikasgassen. In het klimaatakkoord staat veel over groen-gas en waterstof. Welke rol ziet het CDA in die opgave voor betere fossiele gassen, zoals LPG, LNG en CNG?"

Agnes: "Wat je nu ziet is dat we alles nodig hebben om het schoner te krijgen. Op het moment dat deze gassen daar een rol in kunnen spelen en ze maken dat ook helder, dan denk ik dat die gassen ook een bijdrage kunnen leveren. Het is nog een lange weg tot 2050. Uiteindelijk zullen we helemaal overgaan op groene gassen, maar we kunnen niet exact voorzien wanneer dit is. De richting is dat we het in 2050 voor elkaar willen hebben. Jullie sector speelt daar een

rol in en pakt die rol ook. De klimaatopgave is groot en daarbij hebben we alle oplossingen nodig."

"We zoomen even in op mobiliteit. De focus van de overheid op elektrisch is helder, maar in 2030 zitten we op 2 miljoen elektrische auto's op een wagenpark van ruim 9 miljoen auto's in totaal. Wat doen we met de overige 7 miljoen auto's?"

"Het is te vergelijken met de gebouwde omgeving, hier zijn we bezig met aardgasvrije wijken. We zullen niet in 2030 alle wijken aardgasvrij of alle auto's elektrisch hebben. Daarom pleit ik voor hybride. Jullie betoog zit in dezelfde denklijn, maar dan op het gebied van mobiliteit. Om uiteindelijk onze doelen in 2030 en 2050 te halen moeten we ook verschillende tussenstappen zetten. Ik heb het idee dat dit bij de ministeries niet scherp genoeg op de bril staat. Zowel voor de industrie, mobiliteit als voor de gebouwde omgeving pleit het CDA voor stappen richting het einddoel, maar

tegelijktijd ook voor hybride oplossingen in de tussentijd, met een duidelijk perspectief op vergroening."

"In Nederland zijn ruim 1.200 LPG tankstations en de brandstof in ruime mate beschikbaar. Is het niet zonde dat we slechts weinig gebruik maken van LPG om een directe besparing op CO₂ en fijnstof te realiseren binnen het bestaand wagenpark?"

"We hebben in Nederland een goed netwerk voor LPG en veel auto's zijn ervoor uitgerust. Het heeft ook een relatief goede prijs ten opzichte van benzine en diesel en is duurzamer. LPG lijkt een solide business case te hebben en kan een tussenrol spelen op weg naar een duurzamere toekomst. De branche heeft hier ook een rol te spelen om dit op het netvlies te houden van beleidsmakers en consumenten."

"Bijvoorbeeld in de gebouwde omgeving waar het gaat om het verwarmen van woningen moet het gelijk helemaal elek-

trisch, terwijl er ook gekozen kan worden voor een hybride oplossing met propaan. Vervolgens kan er over worden gegaan op bio-propaan voor een verdere verduurzamings-slag. Doet het kabinet voldoende om deze routes te verkennen? Zijn we niet te veel gefocust op één oplossing?”

“Ik deel de analyse met jullie dat er veel focus is op de eindoplossingen. Wat ik hoor van partijen uit jullie sector is dat zij moeilijk in gesprek komen, omdat LPG een te fossiele connotatie heeft. Maar ik leg de uitdaging wel bij jullie als sector terug. Maak duidelijk hoe groot jullie verwachten dat deze markt is, want eigenlijk moet je dan een plan presenteren waar wij in Den Haag niet omheen kunnen, met duidelijk perspectief en stappen richting verduurzaming op natuurlijke momenten.”

In het klimaatakkoord is de oplossing om alles per wijk aan te pakken, maar dit is nooit de oplossing van het CDA geweest. Wij hebben altijd gezegd te kijken naar welke stappen er per huis kunnen worden gezet en het liefst ook nog op natuurlijke overstapmomenten.

De gemeenten worstelen momenteel met alle warmtevisies en hoe ze dit verder vorm gaan geven. Ik weet niet of de gemeenten jullie oplossing voor ogen hebben. Ook daar ligt dus een uitdaging voor jullie sector. Binnen een regio wordt gekeken welke oplossingen voor handen zijn, maar het is aan de sector zelf om het eigen product te promoten en de inherente voordelen duidelijk te maken. De overheid zal dit niet doen, maar het moet niet zo zijn dat doordat andere opties worden gesubsidieerd jullie buiten de boot vallen.”

“Huizeigenaren of automobilisten zijn zelf aan zet om beslissingen te nemen, dus alle opties moeten voor hen in beeld zijn”

“Wat voor ondersteuning zou er moeten of kunnen zijn, wanneer de sector een dergelijk plan aanlevert met concrete stappen?”

“Huizeigenaren of automobilisten zijn zelf aan zet om beslissingen te nemen, dus alle opties moeten voor hen in beeld zijn. Op dit moment is dat niet het geval. Het liefst zie ik een onafhankelijke overheidswebsite, waarop men alle opties kan bekijken. Een huizeigenaar of autobezitter die op een natuurlijk moment de afweging moet maken wat voor zijn/haar huis of vervoer de beste oplossing is om te verduurzamen moet beter en onafhankelijk geïnformeerd worden. Ik heb de minister hierop aangesproken. Dat was al voor corona, dus het wordt tijd hem hier weer aan te herinneren.”

“We zien nu dat er heel veel subsidie naar elektrische varianten voor mobiliteit gaat, en daar zijn allemaal argumenten voor te verzinnen. Het geld komt dan wel terecht bij mensen die zo’n (dure) auto kunnen kopen of bij mensen die hem leasen. Wij hebben

een aantal opties met groen gas, maar daar zijn slechts een paar kruimeltjes subsidie voor. Zijn daar nou niet mogelijkheden om die varianten in de transitieperiode te ondersteunen?”

“Samen met Pieter Omzigt ben ik zeer kritisch geweest op de subsidie voor elektrische auto’s. We hebben ervoor gezorgd dat in het pakket uiteindelijk ook auto’s zitten die voor mensen met een minder dikke portemonnee bereikbaar zijn. De oude situatie was niet rechtvaardig. Ook hebben wij ervoor gezorgd dat de bijtelling steeds ietsje oploopt. Vervolgens moet er wel worden gekeken of we met de stimulans de uitstoot daadwerkelijk terugdringen. De Kamer was het uiteindelijk met ons eens, waardoor de gekkigheid er nu een beetje vanaf is. De vervolgvraag is hoe we richting 2030 met andere brandstoffen de uitstoot nog verder omlaag kunnen brengen. Het is daarom belangrijk dat alle opties op tafel liggen, en dus ook de gasvormige brandstoffen. In de KEV werd ook duidelijk dat we het op het gebied van mobiliteit nog niet goed doen.”

Ik vind het daarom van belang om naar alle opties te kijken.”

“Onze leden, die bezig zijn met LPG, hebben veel kennis en ervaring als het gaat om gasvormige brandstoffen in tanks, opslag, transport, de juiste druk en veiligheid. Bij waterstof zijn dit ook belangrijke aspecten. Hoe kunnen we zorgen dat we deze kennis en ervaring niet verloren gaat voor de aankomende waterstofeconomie?”

“Veiligheid staat natuurlijk op één. De eerste sectoren die bezig gaan met waterstof zitten in de industriële clusters. Hier gaat het direct om enorme hoeveelheden. Vervolgens moet ook in de transportsector goed worden gekeken waar de kansen liggen, bijvoorbeeld op het gebied van tankstations voor waterstof. Daarom is het belangrijk om de bestaande kennis en ervaring op dit gebied in te zetten als waterstof in grote hoeveelheden onderdeel gaat uitmaken van onze energievoorziening. Er liggen dus vele kansen voor gasvormige brandstoffen, waarbij veiligheid altijd de basis is.”»